

Kommunal og moderniseringsdepartementet

Oslo, 18. mars 2014

Regjeringskvartalet

Sender med dette over vårt underlag utarbeidet til dialogmøtet 18. mars.

Våre hovedinnspill:

- **Prosess.**
Den videre prosessen må inkludere en plan- og arkitektkonkurranse. Gjerne i flere trinn slik at konsekvenser og beslutninger fattes på faglige vurderinger. Det er viktig med klart utformede premisser og forutsetninger.
- **Bevaring.**
Høyblokka må bevares i tillegg til å vurdere muligheten for å bevare Y-blokka og regjeringsparken. Dette er av internasjonal og nasjonal betydning.
- **Byutvikling.**
Videreutviklingen av regjeringskvartalene må tilrettelegge for god byutvikling med blant annet tilgjengelighet, mangfold, gode uterom, publikumsrettet virksomhet.
- **Ambisjon.**
Bygningene og utvikling av området må ha ambisjon om å være forbildeprosjekter i forhold til byutvikling, arkitektur, materialvalg, utførelse, fleksibilitet, miljø-, klima- og energiløsninger.
- **Sikkerhet.**
Det er viktig å se på samspillet mellom arkitektur, byutvikling og sikkerhet.

Se vedlegg for underlag.

Med hilsen

Norske arkitekters landsforbund

Tor Inge Hjemdal
Fagsjef

Norske arkitekters landsforbund

Avgresning:

- NAL har ikke tatt stilling til fremtidige behov og dimensjonering
- NAL har ikke vurdert fremtidig sikkerhetsbehov og krav
- NAL stiller spørsmål ved behov for å samlokalisere alle regjeringskontorene (unntatt Forsvarsdep)

Regjeringsbyggene, høyblokka spesielt har arkitektoniske trekk som kan sees som uttrykk for demokratiske idealer:

- Bygget mangler dominerende maktsymboler
- Adkomsten er lite prangende og på nivå med gata
- Bygningen er åpen under - inntil 90-tallet var det allmenn gangrett gjennom bygget.
- Viktige fellesrom og arealer er lagt til den beste førsteetasjen
- Størrelsen på alle de små vinduene er lik uansett hvem som sitter innenfor, en hierarkiløs fasade
- Kontorene har en fleksibel lettveggløsning og ikke en permanent hierarkisk størrelsesorden

Alt dette peker mot maktens ydmyket overfor befolkningen og en vilje til jevnbyrdighet - altså demokratiske kjerneverdier.

Disse trekkene ved bygningen kan forklares på tre ulike måter:

- en vilje til å la demokratiske idealer bli uttrykt i arkitekturen
- som et avtrykk av datidens arkitektoniske moter og strømninger.
- et ønske om å fremstå som en moderne og fremtidsrettet industrinasjon.

Disse trekkene ved bygningen kan forklares på tre ulike måter:

- en vilje til å la demokratiske idealer bli uttrykt i arkitekturen
- som et avtrykk av datidens arkitektoniske moter og strømninger.
- et ønske om å fremstå som en moderne og fremtidsrettet industrinasjon.

Alle disse tre synene har gyldighet og utelukker ikke hverandre.

Den upretensiøse og likestilte estetikken ved bygget har gjort at det aldri har utpekt seg som det nasjonale og internasjonale ikonet det egentlig er.
I dagens debatt om regjeringsbyggets fremtid er definisjonen av bygget åpen.

Regjeringsbygningen er et fysisk monument over vår politiske historie og demokratiske utvikling gjennom de siste 50 åra. En materialisering av demokratiet, breddfull av politisk betydning og symbolkraft.

Det er ikke de fysiske forholdene som peker mot riving. Bygget er førsteklasses håndverk fra innerst til ytterst. Avgjørelsen er politisk.

Det er svært dyrt om ikke umulig å bygge med slik kvalitet i dag. Basert på erfaring (Hotell 33) er det slik at: med den kvaliteten et bygg som dette det har, vil det neppe være mulig å bygge det for noe særlig mindre enn det dobbelte av hva det kostet å rehabilitere det til nybyggsstandard.

Et hovedspørsmål er hvordan man skal ivareta den verdiskapningen som allerede er gjort? Dette kan gjøres på mange ulike måter. NAL mener følgende er premisser må legges til grunn:

Proessen for den videre utviklingen må være åpen og inkluderende. For å avdekke hva som er gode løsninger og muligheter anbefaler vi plan- og arkitektkonkurranse i flere trinn med klart utformede premisser og forutsetninger. Dette er en omfattende utbygging med store konsekvenser og beslutninger må fattes på bakgrunn av grundige faglige vurderinger.

Bevaring. Høyblokka må bevares i tillegg til å vurdere muligheter for å bevare Y-blokka og regjeringsparken.

- Økonomiske, tekniske krav og evt estetiske hensyn må vike for denne bevaringsverdien. Kravene i TEK 10 blant annet vedr konstruksjonssikkerhet er ikke en problemstilling.
- Høyblokka, Y-blokka og parken inngår i en komposisjon og danner til sammen en helhet.
- Demokratiet er en prosess. Dette reflekteres i dagens bygninger. Høyblokka har vært gjennom flere endringer. Endringene fra 1990 der det ble bygget på 2 etasjer i topp og gjennomgangen under bygget fjernet viser at bygninger kan respondere.
- Ved bevaring ser NAL at det kan være problematisk å oppnå ønsket utnyttelse og samlokalisering. Dette er avhengig av prognoser og premissene som legges til grunn. NAL mener at bevaring av bygningene likevel ikke må legge strenge restriksjoner på utforming av omkringliggende bygninger, men inngå i en helhet.

Byutvikling. Utviklingen av det nye regjerningsbygningene må tilrettelegge for god byutvikling med:

- Mangfold
- Tiggjenglighet
- Gode uterom

flere endringer. Endringene fra 1990 der det ble bygget på 2 etasjer i topp og gjennomgangen under bygget fjernet viser at bygninger kan respondere.

- Ved bevaring ser NAL at det kan være problematisk å oppnå ønsket utnyttelse og samlokalisering. Dette er avhengig av prognoser og premissene som legges til grunn. NAL mener at bevaring av bygningene likevel ikke må legge strenge restriksjoner på utforming av omkringliggende bygninger, men inngå i en helhet.
-

Byutvikling. Utviklingen av det nye regjeringsbygningene må tilrettelegge for god byutvikling med:

- Mangfold
- Tiggjenglighet
- Gode uterom
- Publikumsrettet virksomhet

Byutvikling langs historiske linjer gir mangfold i bybildet.

Sikkerhetsnivået er som det står i kvalitetssikringen et verdivalg som til syvende og sist må tas av beslutningstakerne.

Sikkerhetstiltak må samspille på en god måte med arkitektonisk utforming og bymessig utforming slik at de fremtidige regjeringsbygningene bidrar til videreutvikling av byen.

Bygningsmessige ambisjoner bør ikke være mindre eller lavere enn det opprinnelige.

Det vil si at byggene må være foregangsprosjekter i forhold til arkitektur, materialvalg, utførelse, fleksibilitet, miljø- og klima og energiløsninger.

Sikkerhetsnivået er som det står i kvalitetssikringen et verdivalg som til syvende og sist må tas av beslutningstakerne.

Sikkerhetstiltak må samspille på en god måte med arkitektonisk utforming og bymessig utforming slik at de fremtidige regjeringsbygningene bidrar til videreutvikling av byen.

Bygningsmessige ambisjoner bør ikke være mindre eller lavere enn det opprinnelige. Det vil si at byggene må være foregangsprosjekter i forhold til arkitektur, materialvalg, utførelse, fleksibilitet, miljø- og klima og energiløsninger.

Konseptutvalgsutredning for fremtidig regjeringskvartal (KVU) tydeliggjør at dette er en politisk beslutning og vilje.

Dette er verdivalg.

